

Sygn. akt IV U 431/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 listopada 2014r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Elżbieta Wojtczuk
Protokolant	sekr. sądowy Agnieszka Żochowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 14 listopada 2014r. w S.

odwołania J. Ż.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 7 marca 2014 r. Nr (...)

w sprawie J. Ż.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do emerytury

oddala odwołanie.

Sygn. akt: IV U 431/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia (...)r. znak: (...)Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.184 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze odmówił J. Ż. prawa do emerytury wskazując, że ubezpieczony nie udowodnił, iż do dnia 1 stycznia 1999r. ma wymagany staż ubezpieczeniowy 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Organ rentowy przyjął za udowodnione przez ubezpieczonego na datę 01.01.1999 r. okresy nieskładkowe: 22 dni, okresy składkowe: 23 lata, 9 miesięcy i 6 dni tj. łącznie 23 lata, 9 miesięcy i 28 dni. Organ rentowy nie zaliczył ubezpieczonemu do stażu pracy okresu pracy w gospodarstwie rolnym matki: od 28.05.1970 r. do 30.06.1975 r., z uwagi na to że praca w gospodarstwie i jednocześnie pobieranie nauki znajdującej się w innej miejscowości niż miejsce położenia gospodarstwa rolnego, oraz zamieszkiwanie w innej miejscowości niż miejsce położenia gospodarstwa rolnego wyklucza przyjęcie, że ubezpieczony wykonywał pracę w gospodarstwie stale i w wymiarze znaczącym dla funkcjonowania tego gospodarstwa.

Odwołanie od w/w decyzji złożył J. Ż. wnosząc o jej zmianę i ustalenie mu prawa do emerytury i zasądzenie kosztów sądowych, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu odwołania ubezpieczony wskazał, że po (...) roku życia pracował w gospodarstwie rolnym swoich rodziców, które formalnie było

własnością matki ubezpieczonego, położonym w miejscowości L. o powierzchni 1,19 ha oraz gospodarstwie należącym formalnie do ojca o powierzchni (...)położonym w Pilawie. Wskazał, że pobierał naukę w miejscowości C. oddalonej od miejsca zamieszkania o 15 km codziennie dojeżdżając do szkoły koleją i po powrocie ze szkoły wykonywał pracę w gospodarstwie rolnym rodziców (odwołanie k.2-5).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie powołując się na przepisy prawa i uzasadnienie zawarte w zaskarżonej decyzji (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.8-10).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony J. Ż. ur. (...), w dniu (...)r. ukończył (...)rok życia. W dniu 19 lutego 2014 r. wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z wnioskiem o ustalenie prawa do emerytury. Na podstawie przedłożonych do wniosku dokumentów organ rentowy ustalił, że na dzień 1 stycznia 1999r. ubezpieczony udowodnił staż ubezpieczeniowy w wymiarze 23 lat, 9 miesięcy i 28 dni, z czego okresy składkowe wynoszą 23 lata, 9 miesięcy i 6 dni, a okresy nieskładkowe 22 dni. Ponadto organ rentowy uznał za udowodniony na datę 1 stycznia 1999 r. staż pracy w warunkach szczególnych w wymiarze 16 lat i 5 miesięcy. Organ rentowy nie zaliczył do stażu pracy ubezpieczonego okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 28.05.1970 r. do 30.06.1975 r. (decyzja z 07.03.2014r. k. 24 akt emerytalnych).

Rodzice ubezpieczonego S. i B. małż. Ż. mieszkali w (...)i ubezpieczony mieszkał razem z nimi do 21.05.1976 r. pod adresem P. ul. (...), a następnie zamieszkał we wsi (...) (poświadczenie zameldowania k. 11 akt emerytalnych).

S. Ż. figurowała w rejestrze gruntów od 1964r. jako władająca gospodarstwem rolnym o powierzchni 1,19 ha położonym we wsi L. gm. P., a od 4.11.1971 r. stała się właścicielką tego gospodarstwa na podstawie aktu własności ziemi nr (...)on- (...) (zaświadczenie k. 10 akt emerytalnych). B. Ż. figurował w ewidencji gruntów jako władający nieruchomością rolną o powierzchni 0,32 ha położoną w (...) od 1969 r., a następnie od 4 listopada 1971 r. na podstawie ustawy uwłaszczeniowej stał się jej właścicielem (zaświadczenie k. 7).

J. Ż. w okresie od 1 września 1969 r. był uczniem (...) Szkoły Zawodowej im. (...) w C., którą ukończył 24 czerwca 1972 r. (świadczenie k. 7 akt emerytalnych). Następnie od 1 września 1972 r. ubezpieczony był uczniem Technikum M.-Elektronicznego im. M. K. w C. o trzyletnim okresie nauczania, którą ukończył zdając 10 kwietnia 1975 r. egzamin dojrzałości w dniu 7 czerwca 1975 r. (świadczenie k. 8-9 akt emerytalnych). Ubezpieczony szkołę średnią ukończył uzyskując bardzo dobre wyniki w nauce, a maturę zdał uzyskując oceny dobre (świadczenie k. 8-9 akt emerytalnych). Ubezpieczony do szkoły dojeżdżał codziennie z P. pociągiem. Odległość od P. do C. to 15 km. Dojazd pociągiem do szkoły zajmował ubezpieczonemu w jedną stronę ok. 17 minut.

Rodzice ubezpieczonego pracowali zawodowo: ojciec pracował w jednostce wojskowej w(...)jako rzemieślnik, a dodatkowo prowadził zakład kowalski w miejscu zamieszkania w(...), a matka pracowała jako sprzątaczką w (...)ie i trochę w szkole (zeznania ubezpieczonego k. 20). Ubezpieczony ma dwoje rodzeństwa: brata ur. w (...) r. i siostrę ur. w (...) r. Budynki gospodarskie rodzice ubezpieczonego mieli w (...), natomiast w L. budowali dom. Rodzice ubezpieczonego trzymali inwentarz: trzodę chlewną (2 sztuki) i krowę, drób. Ziemia we wsi L. była ziemią orną: sadzili ziemniaki dla siebie oraz na reszcie siali zboże. L. od P. oddalone są o ok. 2 km. Ubezpieczony po szkole pomagał doraźnie rodzicom w gospodarstwie: od maja do jesieni woził z L. do P. zielonkę dla zwierząt wózkiem (zeznania świadków: W. P., Z. Z., zeznania ubezpieczonego k. 19v-20).

Ubezpieczony nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego (okoliczności niesporne, oświadczenie zawarte we wniosku o emeryturę -k.2 akt emerytalnych ubezpieczonego).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego J. Ż. nie jest zasadne i nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art.184 ust.1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009r. Nr 153, poz.1227 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura

po osiągnięciu wieku emerytalnego przewidzianego w art.32, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy ,tj. w dniu 1 stycznia 1999r. osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn oraz osiągnęli okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art.27 ustawy, a także nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wnioski o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. W myśl przywołanego wyżej art.32 ust.1 i 4 ustawy pracownikom zatrudnionym w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura w wieku 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, a w myśl przywołanego wyżej art.27 ustawy wymagany okres składkowy i nieskładkowy wynosi co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn. Zgodnie z §4 ust.1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz.43 ze zm.) pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A załącznika do rozporządzenia, nabywa prawo do emerytury w w/w wieku jeżeli ma wymagany okres zatrudnienia (co najmniej 25 lat mężczyzna), w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Ponadto zgodnie z §2 ust.1 przedmiotowego rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku.

Rozstrzygnięcie niniejszej sprawy wymagało zbadania, czy ubezpieczony spełnia przesłankę wymaganego okresu 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Poza sporem pozostawało bowiem, że ubezpieczony osiągnął wymagany ustawą wiek z dniem (...)r., ma wymagany staż pracy w warunkach szczególnych oraz nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości uwzględnia się również, traktując je, z zastrzeżeniem art. 56, jak okresy składkowe przypadające przed dniem 1 stycznia 1983 r., okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5-7, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.

W przedmiotowej sprawie ubezpieczonemu J. Ż. brakuje do 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych: 1 roku, 2 miesięcy i 2 dni i co do zasady o taki okres może być uzupełniony okres ubezpieczenia o okres pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu(...)roku życia a przed 1 stycznia 1983 r. Zgodnie z wytycznymi doktryny i orzecznictwa, aby można było zaliczyć okres pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu (...) roku życia traktując je jako okresy składkowe ubezpieczony musi wykazać, iż pracował w gospodarstwie rolnym rodziców co najmniej 4 godziny dziennie. W przedmiotowej sprawie zebrany w sprawie materiał dowodowy w postaci zeznań świadków: W. P. (2), Z. Z. (2), zeznań ubezpieczonego nie dał podstaw do ustalenia, że ubezpieczony w okresach od 28 maja 1970 r. do 1 lipca 1973 r., od 1 września 1973 r. do 3 lipca 1974r. oraz od 1 września 1974 r. do 30 czerwca 1975 r. pracował w gospodarstwie rolnym rodziców w wymiarze co najmniej 4 godziny dziennie. W pierwszej kolejności należy wskazać, że zeznania wskazanych świadków nie są spójne, co do tego gdzie rodzice ubezpieczonego we wskazanych okresach mieszkali, gdzie prowadzili hodowlę inwentarza, czy w (...), czy w L., wobec powyższego w tym zakresie Sąd przyjął za wiarygodne zeznania ubezpieczonego, że jego rodzice mieszkali w (...) i tam mieli budynki gospodarcze, w których trzymali inwentarz. Powyższe koresponduje również z potwierdzeniem zameldowania ubezpieczonego, z którego wynika, że dopiero od 21 maja 1976 r. zamieszkała w miejscowości L.. Zgodnie z zeznaniami ubezpieczonego do miejscowości L. przeprowadziła się jego matka razem z nim i pozostałymi dziećmi w tym okresie, a ojciec w dalszym ciągu mieszkał w (...), gdzie prowadził zakład kowalski. W ocenie Sądu mając na uwadze fakt, iż powierzchnia gospodarstwa rolnego rodziców ubezpieczonego była niewielka ponad 1 ha, mając na uwadze, że rodzice ubezpieczonego pracowali zawodowo i to praca zawodowa była ich głównym źródłem utrzymania, a dodatkowo ojciec ubezpieczonego prowadził zakład kowalski, oraz ilość inwentarza żywego, który trzymany był tylko na własne potrzeby (2 świnie, 1 krowa, drób) należy uznać, iż niewiarygodnym jest, aby ubezpieczony pomagał rodzicom w pracach w gospodarstwie rolnym co

najmniej 4 godziny dziennie. Wielkość gospodarstwa oraz ilość trzymanego inwentarza tego nie wymagała. W ocenie Sądu fakt, że oboje rodzice pracowali zawodowo, a dodatkowo ojciec ubezpieczonego wykonywał również usługi kowalskie świadczy o tym, że prace gospodarskie nie wymagały dużego nakładu czasu pracy. Ponadto okoliczność, że ubezpieczony dojeżdżał codziennie do szkoły do C. i uzyskiwał w szkole dobre i bardzo dobre wyniki w nauce świadczy o tym, że ubezpieczony poświęcał również sporo czasu na naukę. Niewiarygodne jest w ocenie Sądu stanowisko ubezpieczonego, że uczył się tylko w pociągu. Ubezpieczony w kwietniu 1975 r. zdawał maturę i musiał poświęcić sporo czasu na to, aby się do niej przygotować, a o dobrym jego przygotowaniu świadczą wyniki z tego egzaminu. Poza tym, o tym że praca ubezpieczonego w gospodarstwie rolnym rodziców nie miała charakteru stałego a jedynie stanowiła doraźną pomoc świadczy również fakt, że w okresie wakacji szkolnych, kiedy to najwięcej jest pracy w gospodarstwie rolnym, ubezpieczony podejmował pracę zarobkową w okresach: 02.07.1973 r. do 31.08.1973 r., od 04.07.1974 r. do 31.08.1974 r. Należy wnioskować, że gdyby praca ubezpieczonego w gospodarstwie rolnym miała dla jego funkcjonowania wymierne znaczenie, to ubezpieczony nie podejmowałby dodatkowego zatrudnienia w okresie wakacji. Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, że pomoc ubezpieczonego w gospodarstwie rolnym rodziców np. przy wożeniu zielonki dla zwierząt, czy pomoc przy inwentarzu miała charakter pomocy doraźnej i nie była świadczona w wymiarze co najmniej 4 godzin dziennie.

Podsumowując w ocenie Sądu brak jest podstaw do zaliczenia ubezpieczonemu na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS do okresu ubezpieczeniowego okresów pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od (...) do 1 lipca 1973 r., od 1 września 1973 r. do (...)r., od 1 września(...)r. do 30 czerwca(...)r.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd uznał, że odwołanie ubezpieczonego nie zasługuje na uwzględnienie i dlatego na podstawie art.477¹⁴ § 1 kpc oddalił odwołanie.